

Tilburg University

Review of the book *De kentheorie van Alvin Plantinga*, R. van Woudenberg, B.S. Cusveller, 1998, 9023918649

Sarot, M.

Published in:

Bijdragen: International Journal for Philosophy and Theology

Publication date:

2000

[Link to publication in Tilburg University Research Portal](#)

Citation for published version (APA):

Sarot, M. (2000). Review of the book *De kentheorie van Alvin Plantinga*, R. van Woudenberg, B.S. Cusveller, 1998, 9023918649. *Bijdragen: International Journal for Philosophy and Theology*, 61(2), 228-229.

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

Preprint

René van Woudenberg & Bart Cusveller (red.), *De kentheorie van Alvin Plantinga*, Zoetermeer, Boekencentrum, 1998; 150 pp., f37,50, ISBN 9023918649.

Volgens een klassieke stroming in de kenleer, tegenwoordig funderingsdenken genoemd, bestaat het 'gebouw' van onze kennis uit proposities waarvan de waarheid vaststaat (bijv. zelf-evidente proposities en proposities waarin een zintuiglijke impressie wordt beschreven), en proposities waarvan de waarheid niet vaststaat. De eerste categorie vormt het 'fundament' van onze kennis, en voor proposities uit de tweede categorie kunnen wij pas kennisaanspraken maken wanneer wij ze op dit fundament kunnen 'bouwen' (d.w.z. uit de eerste categorie kunnen afleiden). Religieuze overtuigingen behoren tot de tweede categorie, en daarom hebben theologen, godsdienstfilosofen en apologeten van oudsher geprobeerd om te laten zien hoe zij kunnen worden afgeleid uit de eerste categorie; dit gebeurde in de Godsbewijzen van de natuurlijke theologie. In onze tijd is dit funderingsdenken zwaar onder druk komen te staan: sommigen wijzen het – in het spoor van o.m. Wittgenstein – helemaal af, en anderen modificeren het zo, dat ook religieuze overtuigingen als fundamenteel kunnen gelden. Alvin Plantinga behoort tot deze laatste, meer gematigde groep: hij laat zien dat de criteria die gegeven worden om te onderscheiden tussen fundamentele en niet-fundamentele overtuigingen zelf niet als fundamenteel kunnen gelden. Het criterium dat slechts zelf-evidente proposities en proposities waarin een zintuiglijke impressie wordt beschreven, fundamenteel zijn, is zelf noch fundamenteel noch een beschrijving van een zintuiglijke impressie. Plantinga geeft het funderingsdenken niet op, maar stelt voor dat wij eerst vaststellen welke overtuigingen wij in de praktijk als fundamenteel accepteren, en vervolgens kijken wat deze overtuigingen gemeenschappelijk hebben. Op deze manier leiden wij inductief af, wat maakt dat fundamentele overtuigingen gewaarborgd zijn. Om kort te gaan, blijkt waarborg ('warrant') dan te bestaan in het naar behoren functioneren van kenvermogens. Plantinga's herziening van het funderingsdenken is niet slechts een bijzonder handige apologetische *move*, maar leidt ook tot een omvattende herziening van de kentheorie; de eerste twee delen van Plantinga's *Warrant* zijn inmiddels verschenen, en het derde en laatste deel wordt in 1999 verwacht. Dit boek presenteert Plantinga's actuele werk in de kenleer op heldere wijze, plaatst het in het perspectief van zijn werk als geheel en werkt de consequenties voor het probleem van het pluralisme (Plantinga pleit voor exclusivisme!), de apologetiek en het thema van de zekerheid van het geloof uit. Naast bijdragen van de beide redacteuren treft men artikelen van Anthonie Vos, Anthony Tol, Gijsbert van den Brink, Benno van den Toren en Cornelis van der Kooi. De auteurs delen Plantinga's reformatorische achtergrond, maar laten niet na, ook kritische kanttekeningen te plaatsen (bijv. in hfst. 5 en aan het slot van hfst. 6). Toch kunnen zij, bij de bespreking van de prestaties van hun held, triomfalistische uitroepen over 'deze stoere nazaat van het Noord-Friese land dat hiermee de smet van Bonifatius uitwist' (25) soms niet onderdrukken. Jammer, want Plantinga's kentheorie verdient het, ook buiten reformatorische kring bestudeerd te worden, en dit boek biedt een uitstekende nederlandstalige inleiding.

Marcel Sarot